

[Απάθεια νέων]

1^ο Κείμενο: «Όχι στους πολέμους της Νέας Τάξης»

Διανύουμε μια εποχή σχετικισμού, κυριαρχίας του χυδαίου αστικού ευδαιμονισμού, ιδεολογικής αλλοτρίωσης και – αντίστοιχα – κοινωνικής απάθειας. Η εποχή μας δε φαίνεται να κυοφορεί επαναστατικές εξάρσεις. Όμως, ας μην καθίσουμε «κάτω από τις τιτιές» να κλαίμε τη χαμένη Ιερουσαλήμ!

Ας γυρίσουμε 50 χρόνια πίσω (1955 – 1958). Ήταν η εποχή των μεγάλων διαδηλώσεων για την Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, που κατέληξαν σε τρεις δολοφονίες στα Εξάρχεια. Ταυτόχρονα, ήταν η εποχή του συνθήματος: Ψωμί – Παιδεία, Ελευθερία. Μετά από περίπου 20 χρόνια (προς το τέλος της χούντας) το «Ψωμί, Παιδεία, Ελευθερία» ήταν πάλι κεντρικό σύνθημα των εξεγερμένων φοιτητών (και όχι μόνο). Από τότε η Ελλάδα «εκσυγχρονίστηκε».

Αλλά, παρά τον «εκσυγχρονισμό» το 20% του πληθυσμού της «ζει» κάτω από το όριο της φτώχειας. Στη νέο-φιλελεύθερη κοινωνία μας, η εργατική δύναμη αμείβεται κάτω από την αξία της. Στο πλαίσιο των εντολών της Ε.Ε., η παιδεία τείνει να μετατραπεί σε κατάρτιση, που θα προετοιμάζει τις στρατιές των «απασχολήσιμων». Τέλος, η «δημοκρατική» κλπ Ευρώπη μετατρέπεται σε φρούριο με τρομονόμους, εντάλματα σύλληψης και έκδοσης. «Ασφάλεια» εναντίον της Ελευθερίας. Φαίνεται λοιπόν ότι οι παλαιοί δαίμονες δεν έχουν εξορκισθεί από τη «γηραιά ήπειρο» και – συνεπώς- και από τη χώρα μας.

Αντίστοιχα φαίνεται ότι το παλιό τρίπτυχο, «Ψωμί, Παιδεία, Ελευθερία», διατηρεί – αλίμονο- όλη του την τραγική επικαιρότητα. Αλλά τώρα προστέθηκε και τέταρτο: όχι στους πολέμους της Νέας Τάξης. Πριν 50 χρόνια ζούσαμε την εποχή της «ισορροπίας του τρόμου». Σήμερα ζούμε την εποχή των πολέμων της Νέας Τάξης.

Ζούμε την πιο επικίνδυνη περίοδο της ανθρώπινης ιστορίας. Και παρά ταύτα, εκείνο που κυριαρχεί είναι η απάθεια.

Εντούτοις, 15 χρόνια μετά την κατάρρευση της «αυτοκρατορίας του κακού», τα αντικαπιταλιστικά, αντινεο-φιλελεύθερα και αντιπολεμικά κινήματα χαλούν, ήδη, έστω και περιστασιακά, την ησυχία του «καλύτερου δυνατού κόσμου».

Παρά τις προφητείες των χιλιαστών, η Ιστορία δεν έχει τελειώσει.

(Ευτύχης Μπιτσάκης, *εφημερίδα Ελευθεροτυπία*, 2004)

2^ο Κείμενο: «Μαζί με τη νεολαία»

Εάν επρόκειτο η σημερινή νεολαία να ξεσηκωθεί και να συγκρουσθεί με το κοινωνικό, ή πολιτικό – θεωρούμενο – κατεστημένο θα έπρεπε πρώτα να συγκρουσθεί με αυτό που ορισμένοι θέλουν να την κάνουν να θεωρεί ως εαυτό της, δηλαδή την ισοπέδωση και την προώθηση εύκολων λύσεων.

Αν επρόκειτο η Νεολαία να ξεσηκωθεί, θα έπρεπε σε κάθε περίπτωση, να το κάνει για λόγους ουσίας, ποιότητας και αξιοκρατίας, δηλαδή για λόγους δημοκρατίας. Θα έπρεπε να το κάνει για το δικαίωμα της στην ολοκλήρωση της προσωπικότητας και στη γνώση, μέσω της οποίας εξασφαλίζει ισχύ και κοινωνική αποτελεσματικότητα.

Σε μία τέτοια σύγκρουση εγώ θα ήμουν μαζί με την νεολαία.

Η νεολαία πρέπει και μπορεί να φέρνει το καινούριο. Αν επρόκειτο να ξεσηκωθεί για αυτό και αν οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι στόχοι για αυτό το καινούριο υπηρετούν πραγματικά τον άνθρωπο, υπηρετούν ουσιαστικά ένα απόλυτα αξιοκρατικό σύστημα σε όλα τα επίπεδα και τότε θα μπορούσε κανείς να προκρίνει ένα τέτοιο ξεσηκωμό ή μια τέτοια επανάσταση.

Εκεί μπορεί να υπάρξουν και συμμαχίες. Υπάρχουν πάντα πρόσωπα και δυνάμεις ακόμα και στο χώρο που θεωρείται πολιτικό και κοινωνικό κατεστημένο, που πιστεύουν σε παρόμοιες αρχές και αξίες και αναζητούν επίσης συμμαχίες για να αλλάξουν τα πράγματα.

(συνέντευξη της Μαριέττας Γιαννάκου στην εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, www.giannakou.gr)

Ασκήσεις:

1. Στο 2^ο Κείμενο να εξηγήσετε κάτω από ποιες προϋποθέσεις η συντάκτρια του κειμένου θα συντασσόταν μαζί με την νεολαία. (60 – 80 λέξεις)
2. «Αντίστοιχα φαίνεται ότι το παλιό τρίπτυχο, «Ψωμί, Παιδεία, Ελευθερία», διατηρεί – αλίμονο- όλη του την τραγική επικαιρότητα.» (4η παράγραφος, 1ο κείμενο). Τι εννοεί στην περίοδο αυτή ο συγγραφέας; Να αναπτύξετε τη σκέψη του σε 60 περίπου λέξεις.
3. Να σχολιάσετε τον τίτλο του 2^{ου} κειμένου.
4. Να σχολιάσετε τη χρήση των σημείων στίξης στις ακόλουθες φράσεις του 1^{ου} κειμένου:
 - των εξεγερμένων φοιτητών (και όχι μόνο) (2^η παράγραφος)
 - «ζει» κάτω από το όριο της φτώχειας (3^η παράγραφος)
 - από τη «γηραιά ήπειρο» (3^η παράγραφος)
 - διατηρεί – αλίμονο- όλη του την τραγική επικαιρότητα (4^η παρ.)
 - τώρα προστέθηκε και τέταρτο: όχι στους πολέμους της Νέας Τάξης (4^η παράγραφος)
5. Ποια ρηματικά πρόσωπα κυριαρχούν στο κείμενο 1; Τι εξυπηρετεί η χρήση τους;